

SPLETN KO

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Združenje za informatiko
in telekomunikacije

E-ZLORABE OTROK: So kje meje svobode interneta?

*Fakulteta za družbene vede,
24. in 25. september 2014*

Velika dvorana

Organizatorji:

- Spletno oko, Center za varnejši internet Slovenije
- Uprava kriminalistične policije Generalne policijske uprave
- Združenje za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije

Moderatorka posveta: Tanja Novakovič, Zavod MISSS

PRVI DAN, 24. september 2014

8.00 – 8.30 REGISTRACIJA

8.30 OTVORITEV POSVETA (pozdravni in uvodni nagovori)

9.00 – 9.10 Robova in Sueina zgodba:

Posnetki spolne zlorabe so po 15 letih še vedno na spletu.

Video posnetek v produkciji IWF, angleške točke za prijavo posnetkov zlorab na internetu

---

9.10 – 10.10 PREDAVANJE 1:

The Internet Watch Foundation and its multi-stake holders

(Prevod: prijavna točka Internet Watch Foundation in njeni deležniki) – Brian Webb, Internet Watch Foundation, predstavnik industrije v Svetu IWF (Velika Britanija)

10.10 – 11.00 PREDAVANJE 2:

Child Online Victimization & Offender Identity Deception

(Prevod: Viktimizacija otroka na internetu in storilčevo prekrivanje identitete) – prof. Julia Davidson, Centre for Abuse & Trauma Studies, Middlesex University (Velika Britanija)

11.00 – 11.20 ODMOR

11.20 – 11.50 PREDAVANJE 3:

Preiskovanje internetnih spolnih zlorab otrok - dileme in izzivi

Anton Toni Klančnik, mag., višji inšpektor specialist, Uprava kriminalistične policije GPU (Slovenija)

11.50 – 12.40 PREDAVANJE 4: **The Dutch Approach**

(Prevod: Nizozemski pristop) – Dave Jansen, operativni svetovalec, National CSE Unit, National Police of the Netherlands (Nizozemska)

12.40 – 14.00 ODMOR ZA KOSILO

14.00 – 14.40 PREDAVANJE 5: **Dotakni se me virtualno**

Nina Babič, univ. dipl. psih., svetovalna delavka na OŠ Martina Konšaka Maribor

---

14.40 – 15.30 PREDAVANJE 6: **Zlorabe na spletu – kako se ubraniti?**

mag. Marko Potokar, predsednik sveta, IVK Inštitut za varnostno kulturo (Slovenija)

15.30 ZAKLJUČEK PRVEGA DNE POSVETA

DRUGI DAN, 25. september 2014

8.30 ZAČETEK POSVETA

8.30 – 9.00 PREDAVANJE 7:

Prerez življenja otroka z izkušnjo spolne zlorabe na internetu (v potrjevanju)

9.00 – 9.30 PREDAVANJE 8:

Posnetek spolne zlorabe otroka na internetu - blokiranje dostopa ali svobodni internet?

Anton Toni Klančnik, mag. , višji inšpektor specialist, Uprava kriminalistične policije GPU (Slovenija)

9.30 – 11.00 PREDAVANJE 9: Access blocking of child sexual abuse material on the Web: Protection and Prevention

(Prevod: Blokiranje dostopa do posnetkov spolnih zlorab otrok na internetu: zaščita in preventiva)
– Bjørn-Erik Ludvigsen, visok policijski uslužbenec (Norveška)

11.00 – 11.30 ODMOR

11.30 – 12.30 DELAVNICA: Enajstletna Nina vam želi nekaj povedati.

Mešane skupine – celostni pristop k reševanju primerov zlorab na internetu in panelne diskusije

---

12.30 – 13.00 PREDSTAVITVE rešitev primera po skupinah in DISKUSIJA

13.00 ZAKLJUČEK DRUGEGA DNE POSVETA

OPOMBA:

Za celoten posvet je za predavanja v angleščini predvideno prevajanje v slovenščino.

PREDSTAVITEV GOVORCEV IN KRATKI POVZETKI PREDAVANJ

**Dr. JULIA DAVIDSON, profesorica,
Centre for Abuse & Trauma Studies, Middlesex University (Velika Britanija)**

Dr. Julia Davidson je profesorica kriminologije na Univerzi Middlesex in so-direktorica Centra za študije zlorab in travmatski izkušnji (CATS www.cats-rp.org.uk). Kot predavateljica gostuje tudi na Pravni fakulteti Queenslandske tehnološke univerze v Avstraliji. Julia Davidson je v Veliki Britaniji priznana strokovnjakinja s področja zlorabe otrok, težjih kaznivih dejanj in internetnih zlorab. Pomembno vlogo ima v nacionalnih odborih in mednarodnih organizacijah, kjer podaja strokovna mnenja. Je tudi članica Interpolove specializirane skupine za kazniva dejanja zoper otroke.

NASLOV PREDAVANJA: Child Online Victimization & Offender Identity Deception

(Viktimizacija otroka na internetu in storilčevo prekrivanje identitete)

Dosedanje raziskave so v glavnem preučevale vedenje mladih na spletu (Livingstone, 2011, 2012, 2013), medtem ko je bilo raziskav, ki so raziskovale izkušnje in vedenja viktimiziranih otrok in mladostnikov na internetu, še posebej tistih, ki so bili žrtve spolne zlorabe, zelo malo. Ena raziskava je bila opravljena v ZDA, med splošno populacijo otrok (Wolak & Finkelhor, 2012), vendar ni bila osredotočena neposredno na spletno interakcijo med otroci in storilci. V predavanju bom predstavila ugotovitve dveh zadnjih ključnih študij (Loof & Quayle, 2012., Webster, Davidson & Bifulco, 2013), ki raziskujejo spletno viktimizacijo otrok, vključno z vedenjem žrtve na socialnih omrežjih, selekcijo in izbiro žrtve s strani storilca, in izkušnje žrtev z zlorabo. Raziskava ugotavlja, da so nekateri mladostniki bolj ranljivi za spolno zlorabo na spletu, bodisi zaradi njihovega spletnega vedenja bodisi zaradi preteklih izkušenj z zlorabo. Ugotovljeno je bilo tudi, da storilci za svoje žrtve bolj pogosto izbirajo ranljive otroke, ki kažejo večjo pripravljenost na interakcijo od ostalih.

Ugotovitve raziskav so predstavljene tu:

Quayle, E., Jonsson, L & Loof, L (2012)

'Online behaviour related to child sexual abuse Interviews with affected young people'

Webster, S., Davidson, J & Bifulco, A 'Online Offending Behaviour and Child Victimization: New findings and Policy' Palgrave (Forthcoming 2013)

**ANTON TONI KLANČNIK, mag., višji kriminalistični inšpektor specialist,
Policija, Uprava kriminalistične policije GPU (Slovenija)**

G. Klančnik ima za seboj preko 20 let najrazličnejših delovnih izkušenj v Policiji, skoraj 10 let se že ukvarja s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem trpinčenja in zanemarjanja otrok, spolnih zlorab otrok, nasilja v družini, medvrstniškega nasilja, zadnjih nekaj let se posebej posveča področju zaščite otrok v internetnem okolju, pred medijskim oz. javnim izpostavljanjem ter v oglaševanju (strateško, koordinacijsko, preventivno, preiskovalno). Sodeluje v mednarodnem okolju z različnimi akterji (Europol, Interpol, Evropska komisija, Svet EU, OZN) na področju zaščite spolne integritete otrok (internet). Na podlagi Haške konvencije (1980) je kot

pooblaščen predstavnik izvajal naloge s področja mednarodnih protipravnih odvzemov otrok, bil je tudi član uradne delegacije R Slovenije, ki je pred Odborom ZN za otrokove pravice v Ženevi predstavljala poročilo o uresničevanju Konvencije o otrokovih pravicah v Sloveniji. G. Klančnik se tudi sicer v celoti posveča področju otrokovih pravic tako, kot mentor diplomskih nalog, kot tudi s svojimi prispevki in predavanji različnim ciljnim skupinam. Deluje tudi kot predstavnik policije v svetu Centra za varnejši internet. V letu 2011 je magistrski študij zaključil cum laude nazadnje je obiskoval še seminar o Javni zasebnosti z vidika kibernetske varnosti in človekovih pravic (MOOC Iversity) ter obiskoval predavanja o Temeljnih prava in politik EU v sklopu Jean Monnet modula.

NASLOV PREDAVANJA:

Preiskovanje internetnih spolnih zlorab otrok - dileme in izzivi

Tovrstne preiskave terjajo ustrezno opremo, čas, znanje, izkušnje ter ustrezne pravne mehanizme, brez katerih utegnejo preiskovalci ostanejo brez ustreznih orodij. In ko je govora o ustreznih pravnih mehanizmih in časovnih okoliščinah preiskovanja teh dejanj, je verjetno na mestu vprašanje, ali je Slovenija morda padla na izpitu iz zaščite otrok. Nedavna odločitev slovenskega ustavnega sodišča zapoveduje povsem nov premislek in izzive v komunikacijski zasebnosti, torej tudi na področju zaščite in varstva vseh otrok pred internetnimi spolnimi zlorabami. Kje smo, kako poteka preiskava, kje so izzivi in dileme, torej pogled kriminalistične policije.

NASLOV PREDAVANJA:

Posnetek spolne zlorabe otroka na internetu - blokiranje dostopa ali svobodni internet?

Večkrat slišano: "Kar gre enkrat gor, ne gre več dol!" Objava, razširjanje in večna dostopnost zasebnih, najintimnejših posnetkov na svetovnem spletu so verjetno najhujša mora vsakega posameznika. Predstavljajte si, da se to zgodi vam, vašemu otroku. In če gre za spolno zlorabo otroka? Posnetki so na tak način dostopne praktično povsod. Kakšna je rešitev: blokiranje, odstranitev teh posnetkov? Morda res, toda ali kot družba takšno odstranitev (blokiranje) razumemo kot grožnjo svobodnemu internetu, kot cenzura svobodnega izražanja, ali kot upravičeno pričakovanje vsakega otroka (in posameznika) do varnosti, dostojanstva in zasebnosti. Mnenja so deljena.

DAVE JANSEN, operativni svetovalec, National CSE Unit, National Police of the Netherlands (Nizozemska)

G. Dave Janasen je visok policijski uslužbenec nizozemske policije in je začel svojo kariero leta 1994. V policiji od leta 2003 deluje na področju zlorab otrok in trgovanja z ljudmi. Leta 2008 se je priključil nacionalnemu programu proti posnetkom zlorab otrok in transnacionalnim spolnim prestopnikom. Glavne zadolžitve, ki jih ima znotraj programa, so digitalni portfelj, mednarodni odnosi ter javna in zasebna partnerstva. G. Jansen deluje tudi kot koordinator Nacionalne enote Nizozemske policije proti spolnemu izkoriščanju otrok na internetu.

NASLOV PREDAVANJA: The Dutch Approach

(Nizozemski pristop)

Nizozemska nacionalna policija je šla v reorganizacijo organizacijske strukture in delovnega procesa področja obravnave spolnih zlorab otrok, s čimer želi dati tej problematiki prioriteto mesto. Z reorganizacijo smo začeli leta 2008 in še vedno poteka. V predstavitvi bi vam radi predstavili našo pot, vključno z napakami in tudi velikimi koraki, ki smo jo prehodili v tem času. Nacionalni usmerjevalni odbor s pregledom nad vsemi primeri spolnih zlorab otrok. Enajst oddelkov, ki delajo kot eden, z enakimi delovnimi procesi, enakimi IT orodji, in enako izobrazbo. Dobro sodelovanje z javnim in zasebnim sektorjem. To so zasluge trdega šestletnega dela.

NINA BABIČ, univ. dipl. psih., svetovalna delavka na OŠ Martina Konšaka Maribor (Slovenija)

Nina Babič ima eno leto delovnih izkušenj na Centru za sluh in govor Maribor, dve leti je delala kot poklicna svetovalka na ZRS za zaposlovanje, 10 let je šolska svetovalna delavka na osnovni šoli. Je vodja seminarjev Familylab Slovenija, prostovoljka Slovenskega društva hospic in Zveze prijateljev mladine Maribor. Predava po celi Sloveniji na različnih področjih, največ na področju detabuizacije tabu tem v našem prostoru, odnose kompetence in celostne preventivne. Izobraževala je prostovoljce nevladnih organizacij, predavala družinskim sodnikom in pedagoškim delavcem, najraje dela z otroki in mladostniki.

NASLOV PREDAVANJA: Dotakni se me virtualno

Izhajajoč iz šolskega prostora so moji največji spletni učitelji naši učenci. Vsi bi jih radi obvarovali pred pastmi spleta, vendar za to moramo delati in sodelovati z njimi procesno, brez ciljne črte in se jih "dotakniti" na njihovi poti, ne naši. Zame je edina preventiva tista, odnosna. Srečati jih v virtualnem svetu, kjer odsotnost fizičnega dotika nudi lažno varnost. Sposobni so to spoznati, vendar potrebujejo nas, ne zgolj našega nadzora.

---

mag. MARKO POTOKAR, predsednik sveta, IVK Inštitut za varnostno kulturo (Slovenija)

Z delovanjem na področju varovanja informacij in osebnih podatkov je pričel leta 2004. V zadnjih letih je opravljal funkcijo državnega nadzornika za varstvo osebnih podatkov pri Informacijskem pooblaščenca Republike Slovenije, trenutno pa je vodja varovanja v mednarodni korporaciji. Je habilitirani predavatelj za področje varnosti na višjih šolah in fakultetah ter avtor več prispevkov s področja varovanja in informacijskih tehnologij ter operacijskih raziskav. Doktorski študij s področja informacijske varnosti nadaljuje na Fakulteti za varnostne vede, Univerze v Mariboru. Njegovo raziskovalno delo sega na področje preučevanja vseh segmentov informacijske varnosti, s poudarkom vpliva uporabe povezanih informacijskih tehnologij na varnost in zasebnost.

NASLOV PREDAVANJA: Zlorabe na spletu – kako se ubraniti?

Z razvojem informacijsko-komunikacijske tehnologije so se kriminalna dejanja preselila tudi v navidezni svet interneta. Poleg neomejene možnosti informiranja, izobraževanja in komuniciranja, ki jo s svojimi storitvami mladostnikom omogoča internet, v njegovem svetu obstajajo tudi manj prijetne in celo nevarne stvari. Poleg poneverb, zlorab, goljufij, otroške pornografije in sovražnega govora, obstaja še cela vrsta drugih groženj. Pri tem so ena izmed najbolj ranljivih skupin uporabnikov spleta otroci in mladostniki. Ti se namreč mnogokrat ne zavedajo nevarnosti, ki na njih pretijo pri brezskrbni uporabi internetnih storitev.

Preprečevanje varnostnih incidentov in kriminalnih dejanj na internetu postaja ključen in dolgotrajen izziv raziskovalcev. Nastaja nova veda: znanost o kibernetiki kriminaliteti, ki ima za podlago znanost o kriminaliteti in informacijsko tehnologijo. Raziskovalni izzivi v novi vedi so izjemni in zahtevni. Zahtevajo namreč rešitve, ki so hkrati zakonite, operativne in tehnično sprejemljive. Te rešitve obsegajo upravljanje in zaščito identitete, hkrati pa tudi transparentnost podatkov in ustrezno zaščito zasebnosti.

Poraja se vprašanje ali nas pred zlorabami na spletu dovolj ščitijo zakoni in uradni organi in kaj za zaščito lahko naredimo sami?

BJØRN-ERIK LUDVIGSEN, visok policijski uslužbenec v norveški policiji (Norveška)

G. Bjorn-Erik Ludvigsen ima za seboj 25 let delovnih izkušenj v norveški policiji, kjer deluje kot visok policijski uslužbenec v Nacionalni kriminalistični službi, v sklopu Nacionalne norveške skupine za boj proti resni in organizirani kriminaliteti. Pri svojem delu se ukvarja predvsem s preiskovanjem spolnih zlorab otrok na internetu, identifikacijo žrtev ali storilcev, blokiranjem dostopa in drugimi tehničnimi orodji za preprečevanje in preiskovanje distribucije materiala, ki prikazuje spolne zlorabe otrok. G. Ludvigsen je na Norveškem vzpostavil sistem blokiranja dostopa do gradiv s spolnimi zlorabami otrok, za kar je odgovoren od leta 2004. V okviru globalnega pristopa pa je za takšen sistem odgovoren od leta 2010 (v okviru INTERPO-ovega projekta IWOL). Od leta 2006 do leta 2010 je vodil CIRCAMP projekt, evropsko večnacionalno tematsko mrežo organov pregona, ki se je ukvarjala z obravnavo, preprečevanjem in preiskovanjem čezmejnih primerov spolnih zlorab otrok. Njegove prve zadolžitve poleg rednih patroljiranj vključujejo splošne preiskave različnih kaznivih dejanj, izobraževanja iz računalništva, odstranjevanje bomb, protiteroristične preiskave, ter preiskave kaznivih dejanj, ki vključujejo droge.

NASLOV PREDAVANJA:

Access blocking of child sexual abuse material on the Web: Protection and Prevention

(Blokiranje dostopa do posnetkov spolnih zlorab otrok na internetu: zaščita in preventiva)

Zlorabljeni otroci in dokumentirane zlorabe so dolgoleten problem. Dostopnost interneta vsakomur ob vsakem času predstavlja za policijo pri zaščiti pravic otrok, preventivi in preiskovanju kaznivih dejanj velik izziv. Obseg distribucije posnetkov spolnih zlorab otrok je nad zmogljivostjo policije, da bi aretirala vse tovrstne storilce. Prav zato je preventiva, zaščita in naša prisotnost na internetu bistvenega pomena. Rešitve za nekatere dele tega problema obstajajo; ena bo predstavljena v okviru posveta.

www.policija.si

www.spletno-oko.si

www.gzs.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

Projekt sofinancira
Evropska unija

Univerza v Ljubljani
Fakulteta *za družbene vede*

*Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije*

arnes

